

Kontrolní úkon, kterým byla kontrola zahájena a den jeho provedení

Doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě, č.j.: UDH-00925/2022, dne 11.04.2022.

Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den jeho provedení

Vyhodnocení a kontrola zaslaných skutečností z písemného vyjádření kontrolované osoby, které bylo Úřadu doručeno dne 26.04.2022, pod č.j. UDH-1081/2022, a kontrola dalších skutečností, uskutečněné dne 25.11. 2022 (viz úřední záznam ze dne č.j. UDH-02555/2022).

Použité zkratky a synonyma

Úřad, kontrolní orgán	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
Zpráva, VFZ	Výroční finanční zpráva
SEN 21, politické hnutí, kontrolovaná osoba	SEN 21, IČ 06695205, se sídlem Štefánikova 1/65, 150 00 Praha
Zákon o politických stranách, zákon o sdružování	Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů
Kontrolní řád	Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů

1. Předmět kontroly

Předmětem kontroly vedené Úřadem vůči kontrolované osobě bylo hospodaření politického hnutí v roce 2020-2021, zejména splnění povinnosti stanovené kontrolované osobě v § 18 odst. 3 zákona o sdružování, podle něhož, získají-li strany a hnutí dar nebo jiné bezúplatné plnění v rozporu se zákonem o sdružování, jsou povinny vrátit jej dárci, a to nejpozději do 1. dubna roku následujícího po roce, ve kterém jej získaly. Není-li vrácení možné, odvedou v téže lhůtě peněžní částku odpovídající peněžitému daru nebo jinému bezúplatnému plnění nebo obvyklé ceně¹ věcného daru nebo jiného bezúplatného plnění do státního rozpočtu. Jedná-li se o peněžitý dar nebo jiné bezúplatné plnění, jsou strany a hnutí povinny vrátit jej včetně jeho úrokového zhodnocení ve výši diskontní sazby České národní banky platné ke dni vrácení.

---

¹ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.

2. Průběh kontroly a kontrolní zjištění

2.1 Úkony předcházející kontrole

U politického hnutí byly ze strany Úřadu provedeny dle § 3 odst. 1 kontrolního řádu úkony před zahájením kontroly, které spočívaly v podrobné analýze údajů uvedených ve výroční finanční zprávě politického hnutí za rok 2020. V rámci této analýzy bylo zjištěno, že politické hnutí v roce 2020 přijalo bezúplatná plnění ve výši 6.816,-Kč a 6.249,60 Kč, a to jako slevu na inzerci (sleva na inzerci v médiích a sleva na inzerci v MF DNES Zlínský kraj), od společnosti **MAFRA, a.s.**, IČ 45313351, se sídlem Karla Engliše 519/11, Praha 5, Smíchov. (dále jen „*MAFRA, a.s.*“).

2.2 Zahájení kontroly

Kontrola splnění povinnosti stanovené v § 18 odst. 3 zákona o sdružování byla dle § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu zahájena doručením oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě, č.j. UDH-00925/2022, a to dne 11.04.2022. Lhůta pro sdělení příslušných skutečností a jejich podložení relevantními podklady byla stanovena do 20 dnů od doručení oznámení, tedy do 02.05.2022.

2.3 Vyžádané podklady

S ohledem na charakter a předmět vedené kontroly, kontrolní orgán od politického hnutí požadoval sdělení, zda bylo nejpozději do 1. dubna 2020 výše uvedené bezúplatné plnění vráceno dárci, příp. zda byla ve stejné lhůtě odvedena peněžní částka odpovídající bezúplatnému plnění do státního rozpočtu. Úřad dále kontrolovaný subjekt požádal o podložení uvedených skutečností (faktury, výpisy z účtu apod.).

2.4 Kontrolní zjištění

Zákon o sdružování ve svém § 18 odst. 1 taxativně vymezuje subjekty, od nichž politické strany a politická hnutí nesmějí přijmout dar či jiná bezúplatná plnění. Jedním z těchto subjektů je mj. i majetek svěřeneckého fondu [§ 18 odst. 1 písm. h) zákona o sdružování]. V rámci úkonů předcházející kontrole bylo ze strany Úřadu zjištěno, že kontrolovaná osoba ve Výroční finanční zprávě za rok 2020 vykázala přijetí bezúplatných plnění výši 6.816,-Kč a 6.249,60 Kč od MAFRA, a.s. Od 16.10.2013 je jediným akcionářem společnosti MAFRA, a.s., společnost AGROFERT, a.s., IČ 26185610, se sídlem Pyšelská 2327/2, Praha 11, Chodov, jejíž akcie byly k 03.02.2017 vloženy do svěřenských fondů AB private trust I, svěřenský fond, a AB private trust II, svěřenský fond.

S ohledem na výše uvedené je tedy patrné, že politické hnutí přijalo bezúplatná plnění v rozporu s § 18 odst. 1 písm. h) zákona o sdružování. V případě, kdy k takto přijatému daru či jiného bezúplatného plnění dojde, mají politické strany nebo hnutí dle § 18 odst. 3 povinnost vrátit jej dárci, a to nejpozději do 1. dubna roku následujícího po roce, ve kterém jej získaly. Není-li vrácení možné, odvedou v téže lhůtě peněžní částku

odpovídající peněžitému daru nebo jinému bezúplatnému plnění nebo obvyklé ceně² věcného daru nebo jiného bezúplatného plnění do státního rozpočtu. Jedná-li se o peněžitý dar nebo jiné bezúplatné plnění, jsou strany a hnutí povinny vrátit jej včetně jeho úrokového zhodnocení ve výši diskontní sazby České národní banky platné ke dni vrácení.

Kontrolní orgán v rámci vedené kontroly politické hnutí vyzvalo ke sdělení, zda byla z jeho strany povinnost stanovená v § 18 odst. 3 zákona o sdružování splněna. Na základě této výzvy kontrolovaná osoba mj. sdělila³, že „...*hnutí SEN 21 toto pochybení přiznává. K předmětnému bezúplatnému plnění, tedy slevě ze strany MAFRA, a.s. na volební inzerci objednanou v ní vydávaných médiích, hnutí přistupovalo stejně, jako ke slevám z objednávek inzerce v ostatních médiích. Z důvodu pracovní vytíženosti na přípravě volebních kampaní a zaměnitelnosti s případy objednávek inzerce v ostatních médiích si hnutí SEN 21 zákonnou překážku přijetí slevy jako bezúplatného plnění neuvědomilo, jelikož nevnímalo své jednání jako jakkoliv protiprávní a způsobilé k nabytí neoprávněné výhody při volební kampani skrze tuto zcela běžnou obchodní praktiku. Současně, jelikož hnutí SEN 21 na tuto skutečnost bylo upozorněno a k uvědomění si chyby došlo až s předmětným oznámením, naneštěstí nebylo možné provést do 1. dubna 2021 v souladu s ustanovením § 18 odst. 3 zákona o sdružování remeduru skrze navrácení bezúplatného plnění nebo odvedení odpovídající částky do státního rozpočtu. (...) Hnutí SEN 21 nebylo při svém počínání vedeno zlým úmyslem a není ani jakkoliv spjaté s předmětnými svěřenskými fondy, aby mohlo systematicky využívat výhod spolupráce s nimi. Pouze byla ze strany MAFRA, a.s. k objednávce volební inzerce v médiích nabídnuta sleva z peněžité hodnoty plnění, která je vcelku standardní součástí obchodního styku mezi politickými stranami a hnutími na jedné straně a médii, resp. jejich vlastníky na druhé straně ve věci realizace volební inzerce skrze tato média.“*

Úřad k problematice zahrnutí svěřeneckého fondu do výčtu „zakázaných“ subjektů uvádí, že tento je reakcí zákonodárce na změny v právní úpravě v souvislosti s přijetím občanského zákoníku. Svěřenský fond, upravený v § 1448 až § 1474 občanského zákoníku představuje zcela zvláštní druh správy cizího majetku (svěřenský fond nemá právní osobnost), přičemž jeho podstata spočívá v tom, že zakladatel svěřenského fondu vyčlení ze svého majetku určitou část a svěří ji správci, který majetek spravuje ve prospěch určité osoby (obmyšleného) či za konkrétním účelem (soukromý či veřejně prospěšný). Základním znakem tohoto institutu je tedy, že vyčleněný majetek přestává být vlastnictvím zakladatele, stává se samostatnou množinou, která není ani vlastnictvím správce, ani obmyšleného, správce je však oprávněn ke svěřenému majetku vykonávat práva, která vlastníkově přísluší.

Praxe nicméně odhalila slabiny tohoto institutu, resp. jeho právní úpravy, a tou je jednak umožnění anonymity zakladatele (skutečného vlastníka) i do fondu převáděného majetku, neboť převodem evidovaného majetku (nemovitosti, podíly, akcie) z příslušné evidence skutečný vlastník mizí (je nahrazen osobou správce

---

² Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.

³ Podáním doručeným dne 26.04.2022, č.j. UDH-01081/2022

svěřenského fondu), jednak znemožnění dohledu ze strany orgánů veřejné moci, neboť svěřenské fondy vznikají na základě zakladatelské smlouvy ve formě notářských zápisů, aniž by byly jakkoliv centrálně evidovány. Tyto slabiny byly ostatně také důvodem, proč byly svěřenské fondy zahrnuty do výčtu "zakázaných" subjektů v odst. 1, jak vyplývá z důvodové zprávy k zákonu č. 302/2016 Sb. (*"do výčtu se nově zahrnují svěřenské fondy, neboť jejich právní úprava v podstatě umožňuje anonymní dárcovství..."*). Pro úplnost je vhodné dodat, že novela občanského zákoníku (zákon č. 460/2016 Sb., s účinností od 28.2.2017) na tyto nedostatky reagovala zavedením centrální evidence svěřenských fondů, s inspirací v zákoně č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.⁴

Pokud tedy posuzujeme jednání, které je popsáno zákonodárcem v ust. § 18 odst. 1 písm. h) zákona o sdružování, tak v rámci přijetí daru či jiného bezúplatného plnění od „zakázaného“ dárce není rozhodující, v jaké výši je dar či jiné bezúplatné plnění svěřeneckým fondem kontrolované osobě poskytnuto; rozhodující je skutečnost, zda k poskytnutí došlo.

Poskytnutí tohoto typu plnění ve své Výroční finanční zprávě za rok 2020 deklarovala sama kontrolovaná osoba, a tuto skutečnost následně doložila i sdělením ze dne 26.04.2022. I z tohoto důvodu není namístě přijetí bezúplatných plnění v rozporu s §18 odst. 1 písm. h) zákona o sdružování zpochybňovat.

Následně tedy měla kontrolovaná osoba postupovat podle § 18 odst. 3 zákona o sdružování. Dle sdělení kontrolované osoby však tento postup, který zákonodárce pro dary a jiná bezúplatná plnění přijatá v rozporu s § 18 odst. 1 písm. h) zákona o sdružování stanovil, kontrolovaná osoba nedodržela a bezúplatné plnění ve výši 13 065,60 Kč (6.816.-Kč - Sleva na inzerci v médiích; 6.249,60 Kč - Sleva na inzerci v MF DNES Zlínský kraj) nevrátila dárce, resp. částku odpovídající jinému bezúplatnému plnění neodvedla do státního rozpočtu.

Tím, že kontrolovaná osoba tato bezúplatná plnění nejpozději do 1. dubna roku následujícího po roce, ve kterém je získala, tedy do 1. dubna 2020, nevrátila, resp. neodvedla v téže lhůtě peněžní částku odpovídající těmto bezúplatným plněním do státního rozpočtu, porušila ust. § 18 odst. 3 zákona o sdružování.

---

⁴ Viz blíže např. KYSELA, J., KOKEŠ, M. *Zákon o sdružování v politických stranách a politických hnutích. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 117.

Poučení

Proti výše uvedeným kontrolním zjištěním může kontrolovaná osoba podle § 13 kontrolního řádu podat u Úřadu písemně (prostřednictvím poštovní přepravy, datovou zprávou či e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem) ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole námitky, z nichž musí být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

Mgr. et Mgr. Jiří Navrátil
vedoucí kontrolní skupiny

Mgr. Monika Strnadová
členka kontrolní skupiny